

CELOŽIVOTNÍ ODDANOST

Starší Dallin H. Oaks

Kvorum dvanácti apoštolů

Fireside CVS pro Mladé dospělé • 1. května 2005 • Oakland, California

Bratři a sestry, jsem velmi vděčný sboru za tak úchvatný a inspirující zpěv a prezidentu Stevenu Edgrenovi děkuji za to, jak nás uvedl.

Jsem rád, že jsem zde, v Oaklandu. Vám, kteří jste zde, i vám, kteří jste na jiných místech, vyjadřuji díky za to, že jste se dostavili.

Jsem rád, že mohu mluvit k tomuto publiku mladých dospělých ve věku 18 až 30 let. Naše nejmladší dcera je v tomto věku. A stejně tak i 15 z našich 28 vnoučat. Pociťuji proto zvláštní zájem o 18 až 30leté.

Žijte podle evangelia den za dnem

Když mluvím k vám, mluvím k budoucnosti. Vy jste budoucí vedoucí v oblasti podnikání, vzdělávání, vědy, budoucí vedoucí měst, států a národů; a také Církve. Co je však ještě důležitější, vy jste budoucí vedoucí rodin v Církvi.

Během přípravy na tento večer jsem si pročítal proslov, který byl pronesen na nedávném firesidu CVS pro mladé dospělé. Byla to neděle, 6. února, a místo konání bylo Marriot Center v BYU. Řečníkem byl starší Russel M. Nelson z Kvora Dvanácti. Jeho slova, která jsem pozorně četl, mě povznesla i dojala.

Určitě si vzpomenete, že starší Nelson vás požádal, abyste se „zamysleli nad sebou, ale ne nad takovým, jakým jste nyní, ale nad takovým, jakým se možná stanete za 50 let“. Zeptal se: „Jakými chcete být, za 50 let od nynějška?“ Poté pronesl úžasné poselství o víře a rodinách. Vyprávěl o svém životě a o své drahé manželce Dantzel. Vyprávěl o jejich dlouhodobém úsilí získat vzdělání. Vyprávěl o tom, jak se rozhodli v manželském životě, že budou nejprve hledat království Boží. Řekl, že víra byla „vždy vodítkem pro [jejich] společný život“. Vzpomínal na to, že svůj první účet za chirurgický výkon předložil až po více než 12 letech od dokončení lékařské fakulty. V té době již měli pět dětí. Dokážete si představit víru, kterou projeví, a oběti, které přinesli, aby vychovávali rodinu, zatímco Dr. Nelson absolvoval dlouhé období své profesní přípravy? (Viz *Víra a rodiny* [CVS fireside pro mladé dospělé, 6. února 2005], 1–2.)

Pokud jste slyšeli úžasné poselství staršího Nelsona na dubnové konferenci, pak víte, proč čtení jeho proslovu pro CVS z 6. února bylo pro mne dojemným zážitkem. V onom proslovu vzdal úžasný a zasloužený hold své drahé manželce, která o pouhých šest dní později náhle zemřela. Vskutku, jak nás starší Nelson učil, život přináší nečekaná překvapení, a bylo by záhodno, abychom se všichni nejen dívali kupředu, jakými chceme být za 50 let, ale abychom také žili každý den tak, abychom byli vždy připraveni, budeme-li náhle povoláni domů.

„Hleďte, abyste je činili“

Minulý týden jsem hovořil s jedním členem Kvora Dvanácti o ohlasech na naše proslovy z dubnové konference. Můj přítel mi sdělil, že mu kdosi řekl: „Váš proslov se mi opravdu líbil.“ Shodli jsme se na tom, že taková slova slyšíme neradi. Jak řekl můj přítel: „Neříkal jsem to proto, aby se to *líbilo*. Kdo si myslí, že jsem – nějaký bavič?“ K našemu rozhovoru se přidal další člen Kvora a podotkl: „To mi připomíná příběh jednoho dobrého pastora. Když mu jeden farník řekl: ‚Vaše dnešní kázání se mi opravdu líbilo,‘ pastor odvětil: ‚V tom případě jste ho nepochopil.‘“

Možná si vzpomínáte, že během této dubnové konference jsem mluvil o pornografii. Nikdo mi neřekl, že se mu můj proslov „líbil“ – nikdo! Ani mně se v tom proslovu nic nelíbilo.

Zmínkou o tomto nedávném rozhovoru chci učít zásadě, že poselství pronesené generální autoritou na generální konferenci – poselství připravené pod vlivem Ducha a určené k šíření díla Páně – není pronášeno proto, aby se líbilo. Je pronášeno, aby inspirovalo, povznášelo, vyzývalo či napravovalo. Je pronášeno, aby bylo vyslechnuto pod vlivem Ducha Páně s tímto úmyslem – aby se posluchač z proslovu a od Ducha dozvěděl, co má na základě daného poselství *udělat*.

Král Beniamin rozuměl této zásadě a vysvětlil ji. Jeho velké kázání, které je zaznamenáno v prvních několika kapitolách knihy Mosiášovy, začíná těmito slovy:

„Bratři moji, vy všichni, kteří jste se shromáždili, vy, kteří slyšíte slova má, jež k vám dnes budu promlouvati;...

nepřikázal jsem vám, abyste si sem přišli pohrávatí se slovy, jež budu promlouvati, ale abyste mne poslouchali a otevřeli uši své, abyste mohli slyšeti, a srdce své, abyste mohli rozuměti.“ (Mosiáš 2:9.)

Jak učil tento prorok a král, když přicházíme vyslechnout služebníka Páně, nemáme si „pohrávatí se slovy“, která promlouvá. Je naší povinností otevřít uši, abychom slyšeli, a srdce, abychom rozuměli. A máme se snažit porozumět tomu, co máme na základě daného poselství *udělat*. Jsem si jist, že to je to, co měl král Benjamin na mysli, protože později ve svém velkém poselství řekl: „A nyní, věříte-li všem těmto věcem, hleďte, abyste je činili.“ (Mosiáš 4:10.) Pamatujte prosím na tuto zásadu, zatímco k vám promlouvám v tento sabatní den.

„Poklidná a stálá celoživotní oddanost“

Svůj proslov jsem nazval „Celoživotní oddanost“. Tento název jsem si vypůjčil ze slov guvernéra státu Illinois, Adlaie E. Stevensona, který byl v letech 1952 a 1956 kandidátem Demokratické strany na presidenta Spojených států. Byl to dobrý muž a stal by se presidentem, kdyby nekandidoval proti velmi populárnímu oponentovi – Dwightu D. Eisenhowerovi.

Když Stevenson hovořil na sjezdu amerických legionářů, pronesl moudrý výrok o patriotismu. Řekl, že to, co potřebujeme, „nejsou krátkodobá horečná vzplanutí emocí, ale poklidná a stálá celoživotní oddanost“. (Proslov z 27. srpna 1952, citováno v: John Bartlett, comp., *Familiar Quotations*, 13th ed. [1955], 986.) Jak výstižné: „[nikoli] krátkodobá horečná vzplanutí emocí, ale poklidná a stálá celoživotní oddanost.“ Použijte tento popis patriotismu jako návod k tomu, jak máme žít podle evangelia.

Někteří lidé žijí podle evangelia s „krátkodobým, horečným vzplanutím emocí“, po kterém následuje období dlouhého útlumu nebo občasného či nahodilého konání. To, co potřebujeme, když žijeme podle evangelia, je „poklidná a stálá celoživotní oddanost“.

Takže co to znamená být poslušen přikázání, dodržovat smlouvy a sloužit Pánu s „poklidnou a stálou celoživotní oddaností“? Znamená to být 100 procentním Svatým posledních dnů, ve 100 procent našeho času. V jazyce písma to znamená následovat pokyn, který dal svému lidu král Benjamin: „Chtěl bych, abyste byli stálí a neochvějní, vždy oplývající dobrými skutky, aby vás Kristus, Pán Bůh Všemocný, mohl zpečetiti za své.“ (Mosiáš 5:15.) Znamená to řídit se prosbou, se kterou se otec Lehi obrá-

til na svého váhavého syna: „Ó, kéž bys byl jako toto údolí, pevný a stálý a neochvějný v zachovávaní přikázání Páně!“ (1. Nefi 2:10.)

„Celoživotní oddanost“ vyžaduje, aby byl člověk poklidný a stálý, vytrvalý a neměnný. Držíme se pevně svých smluv a vedení a učení služebníků Páně, abychom, jak napsal apoštol Pavel, „již více nebyli děti, zmítající se a točící každým větrem učení“. (Efezským 4:14.) Toto je naše měřítko a náš cíl. Toto neochvějné měřítko vyžaduje, abychom se vyvarovali extrémů. Naším konáním má být stálý 100 procentní výkon oddaného služebníka, nikoli horečný a příležitostný 120 procentní výkon fanatika.

Jeden vážený učitel, kterého jsem měl před mnoha lety na BYU, poskytl tuto definici fanatika: „Fanatik je člověk, který ztratil ze zřetele svůj cíl, ale zdvojnásobil své úsilí, aby ho dosáhl.“ Tato definice byla pro mne dobrým vodítkem během celého života a doporučuji ji i vám. Nesnažte se dokazovat svou oddanost fanatickými výstřelky či jinými důkazy, že jste „svatější než druzí“. Platíme desátek, ale pamatujeme na to, že desátek znamená stálých 10 procent – nikoli 8 procent, a obzvláště ne občasných či horečných 12 procent.

To mi připomíná obavy presidenta Harolda B. Lee, se kterými se mi svěřil, když jsem byl presidentem BYU. Krátce předtím, než byl zasvěcen chrám Provo, mi sdělil svou obavu, aby tak blízký chrám nezpůsobil, že někteří studenti BYU budou navštěvovat chrám tak často, že by zanedbávali svá studia. Naléhal na mě, abych spolupracoval s presidenty kůlů na BYU a abych zajistil, aby studenti chápali, že dokonce i něco tak posvátného a důležitého, jako je chrámová služba, musí být konáno v moudrosti a pořádku, aby studenti nezanedbávali studium, které má být prvořadým zájmem během studentských let na BYU.

Nebezpečí spočívající v dovádění dobrých zásad do extrému

Před více než deseti lety jsem pronesl proslov nazvaný „Naše silné stránky se mohou stát naší zkárou“ (*Ensign*, Oct. 1994, 11–19). Mluvil jsem o tom, co se stane, když vezmeme nějakou dobrou zásadu či přikázání a dovedeme ji do extrému. Poskytl jsem tehdy 20 příkladů. Pět z nich jsem upravil v duchu své dnešní prosby, abychom praktikovali poklidnou a stálou celoživotní oddanost a ne „krátkodobá horečná vzplanutí emocí“, jak to nazval guvernér Stevenson.

Je dosti příhodné, že můj první příklad se týká patriotismu. Dokonce i láska k vlasti, pokud je dovedena do

extrému, nám může duchovně uškodit. Existují občané, jejichž patriotismus (jak ho nazývají) je tak horečný a vše stravující, že se zdá mít přednost před každou jinou zodpovědností, včetně rodinné a církevní. Slycháme například o (takzvaných) patriotech, kteří se zapojují do soukromých armád či je podporují a osobně se připravují na ozbrojený konflikt. Jejich přehnaná horlivost v jednom aspektu patriotismu jim škodí duchovně, neboť opouštějí společenství Církve a oddělují se od vlády civilní moci, které máme být podle našeho dvanáctého článku víry všichni podřízeni.

Můj druhý příklad se týká těch, kteří se zcela oddávají jedné konkrétní nauce či příkázání evangelia Ježíše Krista. Může to být mimořádná zaměřenost na práci na rodinné historii, neobvykle intenzivní zaujetí ústavností vlády, či nějaký jiný výhradní zájem.

V památném poselství proneseném na říjnové konferenci v roce 1971 starší Boyd K. Packer připodobnil plnost evangelia ke klaviatuře piána. Připomíná nám, že člověk může být „přitahován jedinou klávesou“, podobně jako naukou, kterou chce slyšet „znít znovu a stále dokola“. Dále vysvětlil:

„Někteří členové Církve, kteří by dávno měli být rozumnější, si zamilují jednu či dvě klávesy a neustále na ně hrají... Ztrácejí ponětí o tom, že existuje plnost evangelia,... [kterou zavrhuji], protože dávají přednost jedné oblíbené notě. Tu pak zvětšují a deformují, což je vede k odpadlictví.“ (*Teach Ye Diligently* [1975], 44.)

O těchto lidech bychom mohli říci totéž, co Pán řekl o členech sekty Shakerů: „Oni si přejí znáti pravdu z části, ale ne celou.“ (NaS 49:2.) A tak říkám, vyvarujte se oblíbené klávesy. Pokud hrajete výhradně na jednu klávesu nebo ve výrazném nepoměru vůči celé harmonii klaviatury evangelia, odchylujete se tím od doporučené poklidné a stále celoživotní oddanosti.

Mezi těmito příklady, jak nebezpečné jsou správné zásady dovedené do extrému, se musím přiznat k vlastní nedokonalosti. Slyšeli jste staré pořekadlo: „Nebud' první, kdo bude zkoušet to nové, ani poslední, kdo odloží to staré.“ Jedná-li se o zázraky techniky této generace, jako například počítače, myslím, že jsem tím posledním, kdo odkládá to staré.

Dosud používám mechanický psací stroj. Po více než 50 let píšu dopisy a zápisy a tvořím části svých proslavů postupně na celé řadě mechanických psacích strojů. Před několika lety můj poslední typ – spolehlivý mechanický kufříkový psací stroj – dosloužil. Začal jsem za něj hledat náhradu. Nebylo jednoduché ji najít.

Novou technologickou generací po mechanických psacích strojích byly psací stroje elektrické. Tuto generaci jsem přeskočil. Pak přišly textové editory a ještě sofistikovanější počítače podobné těm, které moje schopná sekretářka Margie McKnightová použila k vytvoření mnoha návrhů a náčrtů tohoto proslvu. Dnes se v obchodech prodávají počítače, a tak jsem vlastně neměl být moc překvapen, když se na mě mladý prodáváč nechápavě podíval poté, co jsem se ho zeptal na kufříkový mechanický psací stroj. Jeden vynalézavý chlapík mi s hrdostí přinesl elektrický psací stroj, dostatečně malý a lehký na přenášení od jedné zásuvky ke druhé, a otázal se, zda je to to, co hledám.

Nakonec jsem našel jeden malý obchůdek, jehož šedovlasý majitel věděl, co je to kufříkový mechanický psací stroj. V zadní místnosti ještě jeden měl, a já jsem ho s nadšením koupil. Majitel obchůdku si trochu lámal hlavu nad tím, na co ho potřebuji. Byl příliš zdvořilý, aby se zeptal, ale snažil se to odhadnout. A tak, když mi podával můj nový kufříkový psací stroj, řekl: „Moc jich už neprodáváme. Nejspíš jezdíte často tábořit.“ Tak se to skutečně stalo!

Pokračuji s třetím příkladem rozdílu mezi stálou oddaností a krátkodobým horečným vzplanutím emocí. Ochota obětovat vše, co máme, ve prospěch díla Páně, je jistě známkou oddanosti. Ve skutečnosti je to i smlouva, kterou uzavíráme na posvátných místech. Tato ochota však musí být pečlivě omezena na oběti, které Pán a jeho vedoucí od nás požadují v této době. Měli bychom spolu s Almou prohlásit: „Proč bych si měl přátí více nežli vykonávat dílo, k němuž jsem byl povolán?“ (Alma 29:6.) Lidé, kteří považují za nedostatečné platit desátky a oběti a pracovat ve funkcích, ke kterým byli povoláni, mohou být snadno svedeni sektářskými skupinami, které nabízejí něco, co kvůli jejich ochotě obětovat nazývám „horečnými odbytími“.

Čtvrtý příklad se týká cílů. V soustředění se na cíle spočívá velká síla. Všichni jsme svědky dobrých plodů, které toto soustředění přináší. Avšak intenzivní soustředění se na cíle může způsobit, že člověk zapomene na důležitost spravedlivých *prostředků*. Když se toto přihodí, může se chvályhodná stálá oddanost změnit v nebezpečnou extrémní posedlost.

Pátá oblast, ve které se musíme ubírat stálým směrem a vyvarovat se pošetilého extrému, se týká financí. Je nám přikázáno, abychom dávali chudým. Mohlo by naplnění tohoto základního křesťanského závazku být dovedeno do extrému? Ano. Viděl jsem to. Možná jsme také viděli lidi, kteří plnili povinnost dávat chudým tak

extrémně, že zbídačili vlastní rodinu tím, že vydali zdroje majetku nebo času určené pro potřeby členů rodiny.

Abych použil staré zemědělské rčení, nemáme sníst své osivo. Takovýto extrém by nás připravil o schopnost zasít a sklídit v příštím roce úrodu, ze které budeme živit svou rodinu a dávat chudým. Král Beniamin, který svému lidu přikázal, aby sytil hladové, odíval nahé, navštěvoval nemocné a poskytoval jim úlevu (viz Mosiáš 4:26), je také varoval, aby hleděli, „aby všechny tyto věci byly konány v moudrosti a pořádku; neboť není nutné, aby člověk běžel rychleji, nežli má síl“ (verš 27; viz také NaS 10:4).

Na závěr svých pěti příkladů musím pronést varování. Zásada, kterou zastávám, že máme usilovat o stálou oddanost a vyvarovat se horečných extrémů, by mohla být pochopena tak, že máme být „umírnění ve všech věcech“. Tak tomu není. Spasitel nám přikázal, abychom sloužili celým svým „srdcem, mocí, myslí a silou“ (NaS 4:2), abychom hledali „dychtivě bohatství věčnosti“ (NaS 68:31) a abychom byli „udatní ve svědectví o Ježíšovi“ (NaS 76:79). Také nám řekl, že budeme-li vlažní, vyplivne nás z úst (viz Zjevení 3:16). Poselstvím mých příkladů je, že máme být stálí a důslední ve své oddanosti, závazku a úsilí.

Chození na schůzky v protikladu k vysedávání s přáteli

Snažil jsem se uvést příklady důležitosti celoživotní vytrvalé oddanosti v kontrastu s nebezpečím dovádění dobrých zásad do extrému. Pokud jsem ještě neuvedl příklad, který by vás vyzval k přezkoumání vašeho chování, možná toho dosáhne moje poslední téma.

Starší Earl C. Tingey ve svém proslovu na zahajovacím shromáždění BYU hovořil o nedávném článku v časopisu *Time* o mladých lidech vašeho věku. Ten uvádí, že období mezi 18. a 25. rokem se stalo „zvláštním a samostatným stadiem života, podivnou přechodnou zemí nikdy-nikdy mezi dospíváním a dospělostí, ve které lidé svým pobytem získávají několik let „navíc“, zatímco [odkládají]... zodpovědnosti dospělosti“ (Lev Grossman, „Grow Up? No So Fast,“ *Time*, Jan. 24, 2005, 44). Článek popisuje tyto jedince v přechodném stadiu jako „navždy dospívající... Petry Pany ve věku dvacet a něco let“ (str.42). Starší Tingey převedl tento rozbor do slov, která byla pro jeho posluchače, absolventy BYU a jejich rodiny, bližší, a hovořil o „nerozhodnosti některých absolventů vysoké školy... přijmout zodpovědnost sňatku a založení rodiny“ (zahajovací proslov, 21. dubna 2005).

Tato tendence odkládat zodpovědnosti dospělosti, včetně manželství a rodiny, je bezpochyby vidět i mezi našimi mladými dospělými SPD. Průměrný věk při uzavření manželství se za několik posledních desetiletí zvýšil, zatímco počet dětí narozených manželským párům SPD se snížil. Starší Nelson na toto téma hovořil v poselství *Víra a rodiny* na firesidu před třemi měsíci, a patří to i do mého tématu „Celoživotní oddanost“. Proto se na závěr podělím o některé obavy pramenící ze současných praktik ve vztazích mezi mladými svobodnými SPD v Severní Americe.

Obeznamení pozorovatelé zaznamenávají, že ve vysokoškolských areálech a mezi mladými svobodnými dospělými všeobecně téměř vymizely schůzky mezi chlapcem a dívkou. Byly nahrazeny něčím, co se někdy nazývá „vysedáváním s přáteli“ (viz Bruce A. Chadwick, „Hanging Out, Hooking Up, and Celestial Marriage“, *Brigham Young University 2002–2003 Speeches* [2003], 1–8). Očividně víte, o co se jedná, popíšu to ale pro ty z nás, kteří jsme ve středním nebo vyšším věku nebo jsme neinformovaní z jiného důvodu. Vysedávání s přáteli spočívá v tom, že více mladých mužů a mladých žen se společně baví nějakou činností ve skupině. Je to velmi odlišné od toho, když spolu chlapec a dívka chodí.

Pro některé z vás, kteří nejste ve středním nebo vyšším věku, možná také musím popsat, co to je, když spolu chlapec a dívka chodí. Na rozdíl od vysedávání s přáteli to není týmový sport. Když spolu chodí chlapec a dívka, vytvářejí vztah jeden na jednoho a časný závazek, který může, v některých vzácných a ceněných případech, vést k manželství.

Co učinilo z tohoto typu schůzek ohrožený druh? Nejsem si jist, vidím však určité faktory, které k tomu přispívají.

1. Kulturní přílivy v našem světě jdou silně proti závazkům na poli rodinných vztahů. Například rozvod byl učiněn z právního hlediska snadným a přivádění dětí na svět se stalo nepopulární. Je zjevné, že tento tlak na nečinění závazků slouží ďáblu protivení se plánu, který pro své děti má Nebeský Otec. Tento plán je postaven na dodržování smluv nebo závazků. Cokoli nás odvádí od závazků, oslabuje naši schopnost podílet se na tomto plánu. Chození chlapce s dívkou vyžaduje závazky, byť jen na několik hodin. Vysedávání s přáteli nevyžaduje žádné závazky, alespoň ne pro muže, pokud ženy zajišťují jídlo a přístřeší.

2. Emancipační účinek ženského hnutí přispívá k odrazování chlapců a dívek od toho, aby spolu chodili. Jak se zvýšily možnosti žen, a některé z nich se staly agresivnějšími, někteří muži ztrácejí ochotu chopit se tradiční mužské iniciativy, například pozvání na schůzku, aby jim nebyla přidělena obávaná nálepka „mužského šovinisty“.
3. Vysedávání s přáteli je idealizováno v televizních pořadech o svobodných.
4. Význam a důležitost „chození chlapce s dívkou“ se také mění proto, že nákladnost této činnosti ji vytlačuje z trhu. Tento trend jsem sledoval už i u našich mladších dětí. Chlapci na střední škole z nějakého důvodu mají pocit, že musejí dělat něco komplikovaného nebo bizarního, když žádají dívku o schůzku, zejména když jde o návštěvu studentského plesu, a dívky mají pocit, že musejí dělat totéž, aby to přijaly. Kromě toho musí být schůzka uskutečněna ve výpravné produkci. Něco podobného jsem v sedmdesátých letech pozoroval mezi vysokoškoláky na BYU. Vzpomínám si na jeden pár, kterému přátelé obstarávali oběd na dělicím pásu mezi dopravními pruhy jižně těsně vedle fotbalového stadionu BYU.

Toto vše učinilo chození chlapce s dívkou těžším. A čím komplikovanější a nákladnější schůzka, tím méně schůzek je. Zdá se, že čím méně je schůzek a čím jsou komplikovanější, vzniká očekávání, že schůzka znamená vážnou věc nebo trvalý závazek. Toto očekávání chlapce a dívky ještě více odrazuje od toho, aby spolu chodili. Pryč je nepůvabný, avšak nenákladný telefonát, na který jsem byl zvyklý já i vaši rodiče a prarodiče. Telefonní hovor probíhal asi takto: „Co děláš dneska večer? Co zajít do kina?“ Nebo: „A co takhle projít se po městě?“ Podobné nenákladné schůzky mohou být časté a nemusejí nahánět strach, protože nevyvolávají dojem, že v sobě zahrnují trvalý závazek.

Prosté a častější schůzky dovolují mužům i ženám „prozkoumat trh“ způsobem, který umožňuje důkladné vyhodnocení vyhlídek. Staromódní schůzka byla úžasným způsobem, jak se seznámit s příslušníkem opačného pohlaví. Povzbuzovala konverzaci. Dovolovala vám vidět, jak jednáte s druhými a jak je s vámi jednáno v situaci jeden na jednoho. Dávala příležitost naučit se, jak iniciovat a podporovat vyspělý vztah. K ničemu z toho při vysedávání s přáteli nedochází.

Bratři a sestry, řiďte se prostým vzorem schůzek a nebudete muset nakupovat na internetu prostřednictvím

chatovacích místností nebo seznamovacích služeb – což jsou dvě alternativy, které mohou být velmi nebezpečné nebo přinejlepším zbytečné či neúčinné.

Existuje možná ještě jeden faktor přispívající k zániku tradičních schůzek a k šíření kultury vysedávání s přáteli. Církev po mnoho let radí mladým lidem, aby spolu nezačínali chodit před šestnáctým rokem. Někteří mladí dospělí, zejména muži, možná dovedli tuto radu do extrému a rozhodli se, že nezačnou s nikým chodit před dvacátým šestým nebo možná až třicátým šestým rokem.

Muži, pokud jste se vrátili z misie a stále se ještě řídíte schématem chlapec-dívka, kterým jste se měli řídit, když vám bylo patnáct let, nyní je čas, abyste vyrostli. Seberte odvahu a najděte si někoho pro schůzku ve dvou. Začněte rozmanitými schůzkami s různými mladými ženami, a když tato fáze přinese dobré vyhlídky, přejděte k vážné známosti. Je čas uzavřít manželství. Právě to Pán zamýšlí pro své dospělé syny a dcery. Muži mají iniciativu a vy, muži, se jí máte chopit. Nevíte-li, co to schůzka je, možná vám pomůže tato definice. Vyslechl jsem ji od své osmnáctileté vnučky. Aby to byla „schůzka“, musí platit toto: 1) je naplánovaná předem, 2) vydaje hradí chlapec a 3) probíhá ve dvou.

Mladé ženy, odolejte přílišnému vysedávání s přáteli a podporujte prosté, nenákladné a časté schůzky. Neusnadňujte mladým mužům vysedávání tam, kde vy, ženy, zajišťujete jídlo. Nesponzorujte ty, kteří se chtějí zadarmo najíst. Občasná skupinová akce je v pořádku, když ale vidíte muže, kteří z vysedávání učinili svůj prvořadý vztah s opačným pohlavím, myslím, že máte zamknout spíž a zavřít dveře na petlici.

Uděláte-li to, máte také vyvěsit cedulku: „Otevřu pro schůzku ve dvou“ nebo něco podobného. A ještě, mladé ženy, usnadněte prosím těmto plachým mužům žádost o prostou nenákladnou schůzku. V rámci tohoto usnadnění se vyvarujte náznaků, že schůzka je něco velmi závažného. Máme-li přesvědčit mladé muže, aby častěji žádali o schůzky, musíme nastolit oboustranné pochopení toho, že jít na schůzku neznamená, že se zavazujeme k trvalému vztahu. A nakonec, mladé ženy, odmítáte-li schůzku, udělejte to laskavě. Jinak můžete nervózního a plachého žadatele zdrtit a zničit jako potenciálního partnera pro schůzky, a to by mohlo uškodit některé jiné sestře.

Moji mladí svobodní přátelé, radíme vám, abyste usměrnili své vztahy s opačným pohlavím podle vzoru schůzek, které v sobě mají potenciál vospět v manželství, nikoli podle vzoru vysedávání s přáteli, jehož jedinou vyhlídkou

je vyspět v týmové sporty, jako je třeba fotbal. Manželství není skupinová činnost – přinejmenším do doby, než v hojném počtu přijdou děti.

Sestry, zdá se, že se vám líbilo moje prvořadé zaměření na zodpovědnosti svobodných mužů. Nyní mám několik slov ke svobodným ženám.

Pokud jenom trávíte čas čekáním na vyhlídku na manželství, přestaňte čekat. Možná, že nikdy v tomto životě nebudete mít příležitost uzavřít vhodné manželství, a tak přestaňte čekat a začněte se hýbat. Připravujte se na život – i na svobodný život – vzděláním, zkušenostmi a plánováním. Nečekejte, že vám štěstí spadne do klína. Vyhledejte ho službou a učením se. Zařídte si svůj vlastní život. A důvěřujte v Pána. Vaše celoživotní oddanost se má řídit radou krále Beniamina, abyste žily „vzývající jméno Páně a stojíce neochvějně ve víře v to, co přijde“ (Mosiáš 4:11).

„Oni se vedou sami“

Svobodné sestry, mám zde odborného znalce, kterého bych nyní rád pozval k mikrofonu. Je jím moje žena Kristen, která, již jako dospělá, byla svobodná přibližně 35 let předtím, než jsme se vzali. Poprosím ji, aby k nám přišla a řekla nám, co má na srdci.

Sestra Kristen Oaksová: Děkuji, starší Oaksi. Provdala jsem se po padesátce a připadám si, jako by se ze mne stávala populární hvězda „starých“.

Než začnu, chci vám říct, že vás váš Nebeský Otec skutečně miluje. Jsme v Oaklandu a před chvílí jsem s prezidentem Baumanem, prezidentem misie, navštívila návštěvnické středisko, které je přes ulici. Spatřili jsme sochu Krista a poselství o žijícím Kristu, a to se přímo dotklo mého srdce. Toto je vaše doba. Učinite ji smysluplnou tím, že svůj čas zasvětíte Nebeskému Otci.

Mám velmi ráda to, co prezident Packer říká o usmíření. Usmíření není něco, k čemu dojde na konci našeho života. Je to něco, k čemu v našem životě dochází každý den. A tak pravím našim svobodným sestrám, učinite to smysluplným.

Být svobodnou po tak dlouhý čas může být velmi bolestné, obzvláště v církvi tvořené rodinami. Víím, jak to bolí. V den, kdy jsem slavila 50. narozeniny, si můj švagr četl noviny. Řekl mi: „Hele, tady píšou, že v padesáti máš mnohem větší šanci, že tě zabijí teroristi, než že se provdáš.“ Neřekl mi nic nového, věděla jsem, že chození na schůzky není snadné, přesto: nevzdávejte to. Nejde o teroristickou činnost.

Také vám chci říct: uchovávejte si rovnováhu. Jako svobodná žena jsem musela jít dál. Získala jsem doktorát a tak jsem se zabrala do své profese, že jsem zapoměla, že mám být dobrým člověkem. Každému v této místnosti bych poradila: vždy pamatujte na to, že vaším prvním povoláním je být matkou nebo otcem. Rozvíjejte nadání pro domácnost, nadání pro lásku a nadání pro službu. Jako svobodná jsem musela vyhledávat příležitosti ke službě, a nyní se mi každý večer nabízejí u jídelního stolu. Jsem za to moc vděčná.

Než skončím, chtěla bych se zmínit o bolestných obdobích v našem životě. Přijdou, ať jste svobodné nebo vdané. Vaše dítě může vážně onemocnět nebo vám zemře někdo blízký nebo budete po nějakou dobu velmi osamělé. Můžete dokonce o dítě přijít, nebo se ocitnete v situaci, nad kterou nemáte žádnou kontrolu, jako je například vleká nemoc. Chtěla bych vás poprosit, abyste to zasvětili Nebeskému Otci. V Helamanovi 3:35 čteme, že když vzdáme své srdce Bohu, vše, co děláme, poslouží k našemu posvěcení, a tak jakékoli období v životě je požehnaným obdobím.

Vy jste mou nejoblíbenější skupinou ve světě. Jste mi nejdražší, protože víím, co prožíváte, protože i já jsem to tak dlouho, velmi dlouho prožívala.

Přeji si, abyste věděli, že toto je Církev žijícího Boha, Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů. Je to Jeho Církev. Jsem tak vděčná, že máme žijícího proroka, prezidenta Gordona B. Hinckleyho. A, především, víím, že máme Nebeského Otce, který nás miluje, a On mi byl nejlepším přítelem v době, kdy jsem neměla nikoho jiného, kdo by mě miloval. To říkám ve jménu Ježíše Krista, amen.

Starší Dallin H. Oaks: Děkuji ti, Kristen. Bratři a sestry, trápí-li vás něco z toho, co jsme vám právě řekli, velice pečlivě prosím naslouchejte tomu, co řeknu nyní. Možná jste mladý muž a jste na rozpacích pro to, co jsem řekl o potřebě začít se schůzkami, které mohou vést k manželství, nebo jste mladá žena, kterou trápí to, co jsme řekli o potřebě pokračovat ve vašem životě.

Máte-li pocit, že jste zvláštní případ, takže se vás moje důrazná rada netýká, nepište mi prosím dopisy. Proč vás o to žádám? Poznal jsem, že přímé rady jako ta, kterou jsem vám udělal, mají za následek velké množství dopisů od členů, kteří mají pocit, že jsou výjimkou, a chtějí, abych jim potvrdil, že to, co jsem řekl, se jich v jejich konkrétní situaci netýká.

To, že pisatelům takovýchto dopisů nemohu poskytnout velkou útěchu, vysvětlím tím, že vám povím o zkušenosti, kterou jsem měl s někým jiným, koho trápilo všeobecné pravidlo. Jednou jsem pronesl proslov, ve kterém jsem se zmínil o příkázání „Nezabiješ“. (Exodus 20:13.) Po něm ke mně přistoupil plačící muž a řekl mi, že mu moje slova ukázala, že nemá žádnou naději. „Co tím myslíte?“ Zeptal jsem se.

Vysvětlil, že v Korejské válce byl kulometčíkem. Během frontálního útoku jeho kulomet pokosil desítky nepřátel. Jejich těla se před kulometem vršila tak vysoko, že je se svými muži musel odstrkávat, aby si uchoval čisté palebné pole. Řekl, že jich zabil stovku, a teď že určitě musí jít do pekla, protože jsem hovořil o Pánově příkázání „Nezabiješ“.

Vysvětlení, které jsem dal onomu muži, je stejné, které dám vám, máte-li pocit, že jste výjimkou z toho, co jsem řekl. Je mou zodpovědností, jako generální autority, kázat všeobecné zásady. Zatímco tak činím, nesnažím se definovat všechny výjimky. Z určitých pravidel výjimky existují. Například věříme, že zabití na základě legitimního rozkazu v ozbrojeném konfliktu není porušením příkázání. Nepožadujte ale ode mě, abych uvedl své mínění o vaší výjimce. Já učím pouze všeobecným pravidlům. Zda se vás týká nějaká výjimka, to je vaše zodpovědnost. To si musíte vyřešit osobně mezi sebou a Pánem.

Prorok Joseph Smith učil totéž jiným způsobem. Když se ho ptali, jak vede tak různorodou skupinu Svätých, řekl: „Učím je správným zásadám, a oni se vedou sami.“ (John Taylor, „The Organization of the Church,“ *Millennial Star*, 15 Nov. 1851, 339.) Tím, co jsem dnes řekl, prostě učím správným zásadám a každého z vás vyzývám, abyste podle těchto zásad jednali, když vedete sami sebe.

Bratři a sestry, bylo mi výsadou být tu s vámi. Modlím se, aby se vám to, co zde dnes večer bylo řečeno, zapsalo do srdce, a abyste to mocí Ducha Svätého pochopili tak, jak to bylo míněno, to jest, aby vám to požehnal v životě, aby to utěšilo ty, již se trápí, a aby to potrápilo ty, již jsou v pohodě.

Toto je Církev Ježíše Krista. On trpěl a zemřel za hrozných bolestí v Getsemane a na Kalvárii, aby nás ujistil o nesmrtelnosti a o příležitosti věčného života. Modlím se, aby Pán žehnal každému z nás, zatímco se pilně snažíme dodržovat příkázání Páně, zatímco si stanovujeme stále vyšší cíle, zatímco ve svých každodenních rozhodnutích dosahujeme toho, co jsem nazval poklidnou a stálou celoživotní oddaností. Toto je Církev Ježíše Krista, znovuzřízená v těchto posledních dnech, s mocí kněžství a s plností Jeho evangelia. O tom vydávám svědectví, a žádám Pána, aby vám, mým vznešeným přátelům, požehnal, ve jménu Ježíše Krista, amen.